

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Samrådstale

Til brug ved samråd AP den 17. marts 2010 i Folketingets udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Spørgsmål AP

Ministeren bedes redegøre for, hvilken status ministeren tillægger udtalelser fra Det Veterinære Sundhedsråd set i lyset af de sager, hvor ministeren har ignoreret rådets udtalelser, jf. Det Veterinære Sundhedsråds Årsberetning for 2007, jf. FLF alm. Del – Bilag 145.

Svar

Indledning

- Indledningsvist vil jeg gerne gøre det klart, at Det Veterinære Sundhedsråds (Rådet) udtalelser ikke er blevet ignoreret, som det påstås i spørgsmålet.
- Når Det Veterinære Sundhedsråd afgiver en udtalelse i en konkret sag, så inddrages denne naturligvis i overvejelserne om, hvordan vi i Danmark skal håndtere sagen.
- Det er samtidig vigtigt, at de beslutninger der træffes sikrer muligheden for at drive et moderne landbrug uden at gå på kompromis med hverken fødevareresikkerhed, dyrevelfærd eller dyresundhed.

Det veterinære Sundhedsråd

- Det Veterinære Sundhedsråds overordnede opgave er fastlagt i dyrlægeloven. Rådet afgiver veterinærfaglige udtalelser i sager, der forelægges Rådet af fødevareministeren.
- Rådet består i dag af 5 medlemmer med forskellig veterinærfaglig baggrund, hvoraf to er praktiserende dyrlæger.
- Gennem tiderne har Rådet haft forskellig betydning. Tidligere var Rådet den eneste institution, der kunne rådgive myndighederne, når man forberedte nye love eller ved bekæmpelse af husdyrsygdomme.
- I dag udtaler Rådet sig primært i konkrete sager, fx i forbindelse med straffesager på veterinærområdet, men kan imidlertid også udtale sig om sager af mere principel karakter.
- Disse udtalelser indgår i den faglige vurdering og rådgivning af ministeren, der finder sted i Fødevarestyrelsen.
- Fødevarestyrelsen råder herudover også selv over veterinærfaglig ekspertise, ligesom Fødevarestyrelsen efter behov kan trække på veterinærfaglig specialviden fra fx Veterinærinstituttet ved DTU eller KU-Life ved Københavns Universitet, den tidligere Landbohøjskole.

- Det vil sige, at udtalelserne fra Rådet indgår som et vigtigt, men ikke autoritativt input, i forhold til beslutninger af veterinærfaglig karakter.
- De to konkrete sager, hvor Det Veterinære Sundhedsråd ikke mener, at deres synspunkter er fuldt imødekommet, handler om landmandens mulighed for at behandle egne dyr med henholdsvis børstave og intravenøs kalk.

Børstave

- Med hensyn til brug af børstave trak Fødevarestyrelsen for det første på styrelsens egen veterinærfaglige ekspertise, ligesom man inddrog Det Veterinære Sundhedsråds tidligere udtalelse fra 2006 om sagen.
- Fødevarestyrelsen rådførte sig desuden også med Fødevareinstituttet ved DTU, da de har stor viden omkring antibiotikaanvendelse. Børstave er netop et antibiotikapræperat.
- I den forbindelse udtalte Fødevareinstituttet, at i forhold til resistensproblemer er det uden betydning om antibiotika gives som indsprøjtning – som landmanden har mulighed for i dag - eller ved at ilægge en børstav i livmoderen på koen.
- På den baggrund valgte Fødevarestyrelsen at afspejle udtalelsen fra Det Veterinære Sundhedsråd i kravet om, at landmændene skal gennemgå et praktisk og teoretisk kursus i inseminering, så de opnår det

fornødne håndlag og viden om børens indretning til at kunne placere et insemineringsrør eller en børstav i livmoderen på betryggende måde.

Kalk

- Med hensyn til kalk afspejles Rådets udtalelse ligeledes i de krav, der stilles til landmanden, inden han kan begynde at indgive kalk direkte i blodåren.
- Det vil således kun være de landmænd, der gennemgår et kursus, og som autoriseres, der får mulighed for at kunne give kalk på denne måde ved behandling af akut syge køer med kælvningsfeber.
- En landmand kan naturligvis også fratages sin autorisation, hvis det mod forventning skulle vise sig, at enkelte landmænd - på trods af deres uddannelse - ikke magter at behandle de kælvingsssyge køer.
- Desuden vil den nye ordning blive evalueret, når den har været i fuld funktion i ca. 1½ år – altså ved udgangen af 2011.
- På den måde får vi fuld viden om fordele og ulemper ved ordningen, og om der eventuelt er brug for justeringer.
- Endelig kan det nævnes, at Danmark ikke er det første land, der giver landmænd mulighed for at behandle akut syge køer med kælvningsfeber ved at indgive kalk i blodårerne. Også i Frankrig, Nederlandene og Storbritanien har man allerede indført denne mulighed.

Opsummering

Det er således ikke korrekt, at Rådets udtalelser er blevet ignoreret i forbindelse med beslutningen om at tillade landmænd – under dyrlægens overvågning og efter uddannelse – selv at kunne behandle syge køer med intravenøs kalk og børstave.

- Udtalelser fra Det Veterinære Sundhedsråd har imidlertid rådgivende karakter og indgår med vægt i myndighedernes vurdering i forbindelse med administrationen og den løbende tilpasning og opdatering af relevante regelsæt.
- I de to konkrete tilfælde vurderede Fødevarestyrelsen, at Det Veterinære Sundhedsråds synspunkter bedst kunne imødekommes igennem relevante regler om uddannelse, og for kalks vedkommende gennem regler om autorisation og evaluering af ordningen allerede om 1½ år.

Afslutning

- Mere generelt bør beslutningen også ses i sammenhæng med en bredere udviklingstendens i samfundet, hvor faggrænserne i disse år flyttes.
- Højtuddannede personer som læger og dyrlæger bruges i dag i højere grad bruges som specialister, mens visse akutte behandlinger og velkendte sygdomsforløb kan udredes af sygeplejersker og paramedicinere som f.eks. Falck-reddere.

- Faktisk er Fødevarestyrelsen på opfordring fra Dyrlægeforeningen og Veterinærsygeplejerskernes Fagforening aktuelt meget langt med at etablere en autorisationsordning for veterinærsygeplejersker i lighed med autorisationen af almindelige sygeplejersker, som vi kender fra hospitaler og klinikker.
- Ordningen skal give veterinærsygeplejerskerne samme rettigheder til patientbehandling som sygeplejersker på human området – og det indebærer altså også at indgive lægemidler i blodårer.
- På samme måde er det hensigtsmæssigt at uddanne landmænd til at behandle egne køer mod visse, klart afgrænsede og akutte sygdomme.